

CONSTANȚA

APARE DUMINICA

Anul IV. No. 186

Constanța, Duminică 24 Noembrie 1896

20 bani număr

Spre soluță

Sunt unii domni și prieteni, funcționari și negustori, pe cari nu-i putem considera ca obligați, dar cărora le-am trimis și almușcelor aș primit regulat ziarul un aș și chiar mai mulți, fără a ne fi plătit un singur ban, și iarăși, unii cari ne face dificultăți la încasare. Rugăm pe toți acei ce se simt că n'au nici un motiv de a citi fără plată ziarul nostru, să bine voiască a plăti costul de 10 lei pe an. Cătră d-l librar D. Nicolăescu, contrar li se va suspenda trimiterea foiei, nesimțându-ne cu nimica obligați cătră acei ce vor să se folosească de giaba de mune noastră.

Alegerile pentru consiliul Județian

Durata de 4 ani a consiliilor generale ale județelor Constanța și Tulcea expirând la 20 Ianuarie viitor, se va procede chiar la sfârșitul acestei luni la reînnoirea lor, probabil la 29 ale lunet.

Alegătorii acestor așa dișe *Parlamente* ale Dobrogei se compun din trei delegați aleși de consiliile comunale ale fie-cărui district, în fruntea cărora e tot-d'auna primarul comunei cu un consilier și vre-un contribuabil dintre cei mai impuși; iar alegerea are loc la reședința sub prefecturii, câte doi consilieri din fie-care plasa, cari împreună cu consilierii numiți direct de minister după recomandățiunea prefectului, în Constanța 2 iar în Tulcea 4, alcătuiesc numărul de 12 membrii, din cari se compun aceste corpuri electivie ale districtelor dobrogene.

Aceste ingradiri legislative negarantând indestul, în ochii actualii administrații a județului, reușita pentru vederile multe și largi ce le va fi având prefectul nostru, între cari; alinierea stradelor prin comunele rurale, lucrare începută asta vora la Cara-omer, constituirea unui nou soi de pro-

prietate, în vatra satelor, aceea a armanelor, facerea unui nou plan pentru paiatul administrativ, al patriulea, augmentarea lefurilor personalului prefecturii, respinsa de actualul consiliu județian, *desiderate* cătră guvernul central, ca statul să facă șosele și școli superioare de comerț, în Constanța, — d-nii sub-prefecti saș pus pe lucru, spre a asigura reușita candidaților pe cari li va desemna *marele sfat* de la centru județului.

Cum din partea celor 5 consilii comunale urbane, presidate de d-nii Kotciū, Nicolache Popoff, (hemal Efendi, Lambiri și Hasadurian, concursul energetic și desinteresat este asigurat actualului prefect, mai rămân de câștigat consiliile comunelor rurale, în capul cărora s'a strecurat și câte un rezervatitor la înaltele tendințe de romanisarea provinciei, ca: Ioan Blebea la Caramurat, Petre Mitrea la Cierăcci, Bucur Lupea la Alacapu, Ioan Moțoi la Tășpunar, Gheorghe Seitan la Sîriū. — Mai e vreme a'î cita pe toți câți vor mai fi destituiți în viitor și pentru această supremă ocaziune.

Deci, o goană, repede sub-prefectorala printre toți primarii și notarii de la sate, spre a sdrobi pe infamii „mocani“ din vechiul consiliu județian, după cum s'a făcut la alegerea Camerei de comerț, când s'a pus în mișcare tot ruagiul administrativ din Medgidia, spre a asigura concursul compatrioților lui Frenkian, viitorii Români ai prefectului nostru, d-l Dimitrie Quintescu.

Așa sunt vremurile: odata se dicea că s'au cheltuit 20,000 lei ca să se anuleze o deciziune prefectorială, prin care se retragea

autorizațiunile de stabilire prin sate a unor streinti, compatrioți și agenți comerciali ai d-lor Fr. Frenkian; astă-di, acet vagabonzi orientali, din 4 familii câte erau în Constanța la venirea românilor, stăpânesc Camera de comerț și comuna de reședința, iar mâine vor stăpâni întreg județul, spre gloria guvernului central, de a ne fi trimis ca prefect, draga Doamne, un Oltean.

CORPURI LEGIUITOAE

MESAGIUL DE DESCHIDERE

Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,

Deschizend astă-di a doua sesiune a acestei legislaturi, salut pe Reprezentantii Terei cu bucuria ce resimt de câte-ori li ved întruții Imprejurul Meū.

Relațiunile noastre cu toate Statele sunt cele mai bune și importanța crescândă a României s'a vădit, în anul acesta, într'un mod deosebit.

Primirea cordială ce s'a făcut la Moscova Moștenitorului Tronului și Soției Sale de către Impăratul Nicolae II și Impărăteasa Alexandra cu ocaziunea mărețel solemnități a încoronării Majestăților Lor este o dovadă cât de prețioase sunt legăturile de apropiată rudenie cu Curtea Impărătească a Rusiei pentru menținerea și dezvoltarea relațiunilor prietenoase dintre puternicul Imperiu și România.

Am asistat cu o vie mulțumire la inaugurarea lucrărilor de la Porțile-de-Fer cu cari Tractatul de Berlin însărcinase pe imperiul Austro-Ungar, și cari sunt destinate a ne aduce foloase însemnate, înlesnind productelor noastre a străbate în miezul Europei prin calea marelui fluviu al Dunării.

Majestatea Sa Impăratul Austriei și Regele Ungariei, de a cărnia pretenie sinceră și de mare preț Mă bucur de un lung șir de ani, a onorat România prin vizita Sa. Prin primirea căldu-

roasă și inimoasă ce 'l s'a făcut, Țara întregă a exprimat Monarhului vecin recunoștința tuturor pentru acest semn prea grațios de amicie și de bună-voință. Ni s'a dat o ocaziune solemnă să arătăm Europei că Poporul român a muncit cu succes și în plin în marea operă a renașterii și a consolidării sale.

Interesele, care leagă între dănele Statele din Orientul european în năzuințele lor comune de a-și asigura un mers paacific, sigur și repede pe calea progresului cultural și economic, au căpătat o expresiune vie, — pe de o parte prin visita Majestății Sale Regelui Serbiei, prin care s'au reînnoit și cimentat din nou vechile și netulburatele relațiuni amicale dintre amândouă țările, — iar pe de altă în restabilirea cu Regatul Greciei a relațiilor normale care sper că se vor desvolta și încheia spre mulțumirea ambelor Regate.

Ast-fel România și întărește pe fiecare an mai mult pozițiunea sa între State și poate întâmpina cu încredere viitorul.

*Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,*

Cu mândrie am privit atât la Porțile-de-Fer, cât și pe câmpiile Șimnicului, Cotrocenilor și Ploescilor, ținuta marțială a iubitei Mele armate, care a avut onoarea a se presenta și a defila înaintea Majestății Sale Impăratului și Regelui Francisc-Iosif. Armata a arătat și cu această ocaziune, că Țara se poate rezuma pe dânsa în toate împrejurările și că ea este vrednică de sollicitudinea Domniilor-Voastre. Nu Mă îndoiesc că și în viitor nu veți cruța nici un sacrificiu pentru a păstra armata la înălțimea chemării sale. Spre a întări și îmbunătăți încă mai mult administrațiunea noastră militară, se va supune deliberărilor Domniilor-Voastre revizuirea legii recrutării și a legii serviciului sanitar al armatei.

Situațiunea puțin satisfăcătoare lăsată de bugetele ultimilor doi ani s'a îndreptat. Nu numai echilibrul bugetului curent este deplin asigurat, dar sperăm că exercițiul acesta va da chiar un excedent destul de simțitor. Sunt încredințat că veți menține bugetul viitor această situațiune normală și îmbucurătoare, cumpănind cheltuielile cu resursele ordinare ce se pot realiza. Reorganizarea serviciilor exterioare ale Ministerului de finanțe se impune pentru a simplifica serviciile și a introduce într'insele un control mai eficace; modificarea legii timbrului va da o mare extensiune principinului proporționalității taxelor; iar legea patentelor

trebuie pusă în acord cu dezvoltarea noastră comercială și industrială.

Urmărind progresul economic al Țării, veți constata că în anul acesta, s'a dat în circulațiune două sute kilometri de căi ferate noi, că se lucrează cu activitate la terminarea liniilor începute și că s'a pus piatra de temelie a Portului Constanța. Modificări însemnate sunt necesare la legea drumurilor. Legea pentru căile ferate de interes privat trebuie revăzută spre a se preciza mai bine caracterul acestora și a se împiedica instrăinarea căilor ferate de interes general.

Instituirea unei case rurale va înlesni vânzarea proprietăților mari în loturi mici, venind ast-fel în ajutor atât proprietarilor de moșii care nu găsesc cumpărători, cât și sătenilor cărora, în cele mai multe cazuri, le lipsește capitalul.

Pentru ca legea minelor să dea roade satisfăcătoare, sporind averea Țării, se va propune modificarea ei, luându-se de bază legile existente și simplificarea măsurilor ce se prescriu pentru exploatarea acestor bogății ale naturii.

O administrațiune regulată și dreaptă, ale căreia atribuțiuni să fie bine distribuite și cu eficacitate controlate, este o cerință nelulătoreabilă pentru orice Stat care dorește să-și asigure progresul și bunăstarea. Veți avea, deci, a vă ocupa cu organizarea temeinică și practică a comunelor rurale și urbane, a serviciului notarilor din sate, precum și a consiliilor județene.

Pentru a completa organizarea instrucțiunii publice, începută în sesiunea trecută prin votarea legii învățământului primar, a legii clădirilor școlare primare și a înființării caselor școlare, se va prezenta deliberării Domniilor-Voastre un proiect de lege asupra învățământului secundar, special, superior și privat.

Punerea judecătorilor de tribunal în aceleași condițiuni de îndependență ca și președinții, acordarea unui drept de prezentare corpurilor judecătorești la cas de vacanță în sinul lor și instituirea unui stagiu practic obligatoriu pentru candidații care se destină la funcțiunile judecătorești înainte de a fi numiți în acele funcțiuni, — sunt atâtea îmbunătățiri de introdus în organizarea noastră judecătorească.

*Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,*

Lucrând fără încetare la îndeplinirea lacunelor existente în legislațiunea noastră și la îmbunătățirea serviciilor pu-

blice, asigurând un echilibru constant al bugetului de venituri și de cheltuieli al Statului; având tot-d'anna în vedere satisfacerea nevoilor și trebuințelor ce necontenit se ivesc într-o Țară care pășește înainte în dezvoltarea sa, — veți contribui a lăsa și a întări tot mai mult pozițiunea Regatului.

Stringiți uniți în munca spornică pentru Patrie, nu Mă îndoiesc că și sesiunea aceasta va fi plină de lucrări folositoare.

Dumnezeu să bine-cuvinteze lucrările Domniilor-Voastre.

Sesiunea ordinară a Corpurilor legiuitoare este deschisă.

Carol.

(Urmează semnătura miniștrilor.)

Dimisiunea Ministerului

În urma marelui scandal de stradă întâmplat Sâmbătă la 16 curent, despre care am vorbit în numărul trecut nu nou și mai regretabil scandal public s'a produs luni, la 18 curent, în scele universității, unde senatul și ține ședințele.

În urma unei noi intruniri publice provocată de d-nul N. Fieva și partizanii săi, intrunire ce s'a ținut în aceeași tot în sala hotelului Dacia, sub președinția d-ului deputat Ciaur Aslan, manifestații au pornit în spre senat, în saiele cărora au și pătruns o parte din trenșii, fiind se între în tribunale publice, încercare la care s'a opus corpul de gardă de la Senat.

Poliția avisată sosind, și fiind să aresteze pe manifestații s'au spart niște uși ce dau în coridoarele și saiele de studiu, în urma cărui fapt, manifestații s'au facut una cu studenții ce și urmau prelegerile cu profesorii lor. Au fost rampi grea căți-va studenți sub ochii profesorilor, între cari era de față și Rectorul Universității, d-nul T. L. Maiorescu, care a procedat imediat la facerea unei anchete, asistat de decanii facultăților, stabilindu-se că poliția a fost vinovată.

Acest caz adus la cunoștința M. S. Regelui la Sinaia, M. Sa s'a înapoiat imediat la București, unde, Marți după amiazi, în urma unui consiliu de miniștri prezidat de M. S. ministrul și-a dat dimisia, care a fost primită.

Cu formarea unui nou minister a fost însărcinat, d-nul P. S. Aurelian, Președintele Camerei Deputaților

•••

Ce va eși din aceste întâmplări, nu se poate ști: crizele ministeriale având tot-d'anna și cause de acele care re-

mân pentru multă vreme asunse de vederea celor neinițiați în politica înaltă.

Ministerul dimisionat a făcut câte-va greșeli mari politice: în chestia detronării fostului Mitropolit Primat, care a agitat și agită atâta spiritul public. În chestia națională, care a motivat aproape desființarea Ligii culturale și în chestia macedoneană, slăbind apostolatele românești din Macedonia, întreținute până aci cu atâtea jertfe

Oricare ar fi cauza, faptul că ministerul cade în urma mișcărilor de stradă, e, pentru moravurile țerei, nu se poate mai regretabil în aprecierea tuturor oamenilor serioși și cu dor de binele și viitorul acestei țări.

INFORMAȚIUNI

Ministerul s'a compus astfel:

D-nul P. S. Aurelian Președinte al Consiliului și ministru al Domeniilor.

D-nul G. C. Cantaenzino la Financ.

D-nul Vasile Lascăr la Interne.

D-nul Em. Porumbaru la lucrări publice.

D-nul C. I. Stoicescu la externe și ad interim la resbel.

D-nul G. Mârzescu la Culte și instrucție publică.

Dintre foștii miniștri au rămas în actualul cabinet numai d-nul Cantaenzino și Stoicescu.

Noul minister este eșit din sinul Camerelor liberale. Așa dar regimul nu se schimbă întru nimic, de cât că va rezolva în alt sens chestiunea Mitropolitului de tronat, încare scop s'a chemat la culte d-nul Mârzescu, unul dintre avocații apărători ai fostului Mitropolit Primat.

* * *

În ziua constituției Ministerului nou, Miercuri, la orele 2 p. m. a fost o nouă întrunire în Sala Dacia, la care au luat parte și femei.

După întrunire, lumea voind a face o manifestație spre palat, a fost împedată în dreptul hotelului Capșa, și în urmă pe Piața teatrului, unde s'au produs o mulțime de neorândueli între manifestații, agenții polițieniști și gendarmii, dintre cari mulți au fost răniți prin aburăturile de lemne, luate din curtea de lângă Fialcowsky. Manifestanții au fost imprăștiati pe la orele 5 și jumătate, de pompieri cari au stropit în mulțime cu apă până s'a golit locul; s'au arestat câte-va persoane. Agitația s'a potolit acum.

Nu știm cine va fi corespondentul special din Constanța al ziarului *Presă din Capitală*.

Se comunică acestul ziar că un uragan groaznic a desrădăcinat arbori, a inecat mai multe luntre și o vapoare, a desvelit invelimintele aproape tuturor caselor din Strada Portului (?) că a omorât 15 oameni, dintre cari 10 marinari etc. Nimic nu e adevărat. Ne mirăm în ce scop se dau asemenea vești necontrolate.

Astăzi se face inaugurarea noului local de primărie, pentru care s'a votat de consiliul comunal un credit de 600 lei, după propunerea d-lui Logaride, căci primarul a fost mai modest cerând numai 200 lei.

Serviciul divin la inaugurare a fost oficiat de protoierul județului Părintele Econom G. Rădulescu cu preotul și diaconul Catedralei.

A asistat toată inteligența Constanței, civili și militari, iar dintre cetățeni și comercianți, d-nii Hagi Nicolache Christofor, Nicu Cialăcn, D. Nicolaescu, Athanasie Tramundana, Salomon Iafet, Tanasă Dabo, Zevadin Hagi Ali, Emir Sali Hagi Halit, Ghebraul Frenkian, Hamparțun, Manisalian, Grigorie M. Grigoriu, Dieran Emirzeian și alți 3—4 domni negustori a căror nume ne scapă.

S'a servit șampanie după oficiul divin.

Primul toast l'a ridicat d-nul Prefect în sănătatea primarului și a consiliului comunal, căruia a răspuns d-nul Primar bând în sănătatea prefectului și a „cetățenilor cărora se cuvine toată cinstea rid. cărei acestui palat,” adică alegătorilor.

Ghidi Ghidi, Kalcio!

O mică observație la discursul necondat și neperiat, ca și ținuta d-nului Primar: în loc să fi băut în sănătatea cetățenilor d-sale, mai bine dicea o vorbă de mulțumire cel puțin dirigintelui lucrărilor, rezervând sieși numai cumpărătura bogatului mobilier din sala ședințelor, atât de admirat de public singurul lucru la care a pus toată iscusința sa personală. — Face pentru 25 mil lei prevăduți în devis.

Fie-căruia ce este al său.

O crimă înfricoșătoare s'a comis Vineri de unul din jandarmii din Batalionul comandat de d-nul Maior Viădeseu din Constanța. Estă în ce împrejurări:

Un sergent de gendarmerie, fiind însărcinat a escorta pe un expulsat evreu, spre Mangalia, a bătut toată ziua cu expulsatul și amicil acestuia la un

stabiliment în strada Mangaliei din Constanța, iar pe la orele 3 p. m. pornesc amândoi spre punctul de graniță, jandarmul călare și evreul pe jos. În doișii viilor Constanței fiind ajunși de un bulgar, anume Anton Ivanoff, de fel din cătunul Sarmet, comuna Casapkioi, plasa Babadagh, județul Tulcea, ce mergea la cătunul Hasiduluc, pentru o trebuință particulară, jandarmul strigă la bulgar să oprească căruța, bulgarul nevoind, pe semne, a dat bieții calilor fugând. Jandarmul s'a luat în fugă după el, și ajungându-l s'a încăerat la bătăe, nimenea nu știe cum, evreul fiind rămas îndărăt. Bulgarul a fost împuns cu sabia în față și lovit cu fer în cap până i s'au vârsat creierii, rămânând ca mort în căruța. Jandarmul voind să necliece său în luptă, a rămas cu un picior în scară, iar calul spereindu-se, la târit napoi spre oraș, zdrobindu-l corpul întreg. Evreul care zice că în timpul bătăei pusese capul la pământ și nu știe ce s'a petrecut, vedând aceste scene înfricoșătoare, s'a suit în căruța bulgarului pe care a adus-o, în urmărirea soldatului nenorocit, până la bariera stradei Mangalia, unde i-a dat drumul pe stradă până a fost oprită de guardiști, cari găsesse întrânsa pe muribundul Anton Ivanoff, și îl conduc la spitalul comunal.

Numitul a murit ieri dimineață, Sâmbătă, la orele 6 dimineața, fara a fi putut vorbi un cuvânt. Evreul ce a' a arestat; iar jandarmul bolnav, arestat în cazarma jandarmilor. Procurorul instruește cazul.

Anton Ivanoff venise în Constanța cu l' căruța cu grâu pe care l' vânduse d-lui Bohor Seni, de la care primind banii, până acum nu se știe ce s'au făcut cu ei, căci asupra lui nu s'a găsit de cât 40 bani. Alte versiuni spun că desi jandarmul l'a lovit pe mort dar alți agresori l'au omorât și luat banii.

Alaltaerul a fost condamnat tot un jandarm pentru o bătăe în cărcimă. Estă unde duce lipsa de scrupul la alegerea acestor agenți ai siguranței publice.

D-nul Prefect și Primar pleacă mâine la București, de sigur a se prezenta noului ministru de interne. Succes bun

D-l Luca Ionescu fiind numit prefect al județului Ilfov, ancheta hotărâtă la prefectura noastră se va face probabil de d-l Al. Pencovici, actualul prefect de Tulcea, care va fi numit inspector administrativ în locul d-lui L. Ionescu

Să deschis un

BIUROU TECHNIC

pentru toți aceia care vor avea să clădească ceva în oraș precum și în județ.

Lucrările care se pot efectua prin acel birou sunt următoarele:

I Planuri, devise, antemăsurători, calcule de sarcini etc. precum și toate detaliile lor, pentru orice construcții.

II Expertise de orice natură în branșa ingineriei și arhitecturii.

III Planuri de moșii și parcelări precum și planuri topografice și cadastrale.

IV Intreprinderi de orice construcții cu sau fără instalații de apă și lumină.

Toți proprietarii care doresc ca lucrările pregătitoare să se poată face la timp, se vor adresa de pe acum firmelor:

Inginer Architect N. Dinșoreanu & Co.
28. — Strada Mahometană. — 28

Recomandăm cititoarelor noastre ziarul de modă „**La Saison**„ care cel mai bun și mai ieftin, dând pe fiecare săptămână cel puțin 100 gravuri și deseneuri dintre cele mai variate și de bun gust.

Oricine poate cere un număr de probă la adresa administrației acestui jurnal: **Rue de Lille 30 in Paris**. Abonamentul nu costă decât 950 pe an.

Institutul Român de Domnișoare din Constanța

Avisăm cu plăcere pe Onor. părinți care au domnișoare și doresc a le plasa în Institutul nostru, că pe lângă celelalte studii, d-l Covati va preda și limba cilenă.
Direcțiunea

„PATRIA”

Societatea Română de asigurare în București

Asigurări asupra vieții și în contra accidentelor.

Representant pentru Dobrogea Octavian Seitan — Constanța strada Școlii.

CONSTANȚA

MARELE

Hotel Metropol

— CONSTANȚA —

Restaurat și Mobilat din nou
BUCATARIA

Română, Franceză și Germană
Restaurant de Primal rang
poziția cea mai frumoasă

CENTRUL ORAȘULUI

Pensiune în condițiuni avansate.
— Abonamente cu luna, a la carte și Cărțile cu cupoane

CONSTANȚA

„UNIREA”

**Societate generală de Asigurare Mutuală
DIN BUCUREȘTI**

Autorizată prin înaltul Decret Domnesc sub No. 1336 după deciziunea/consiliului de miniștri de la 27 Iunie 1877, „Monitorul Oficial” No. 160 din 6 I (28) Iulie.

Acastă societate de proprietate asigură contra incendiului, imobile, ne construite de zid, paiaută sau gard, fie acoperișul lor cu tinichea, olane, șindrila, trestie etc. Plata asigurării e cu mult mai scăzută, aproape pe jumătate de cât celelalte societăți, cari fac o speculă din primele asigurațiilor.

Deosebit de aceste clădiri, societatea mai asigură contra incendiului:

Mobile, Mărfuri, Produse, Piele și Nutrețuri în Sire, Stoguri, Clăi pe câmp liber și în magazii

Societatea „Unirea” mai face asigurări asupra „Vieții” în toate combinațiile uzitate și anume:

- a) Asociațiuni mutuale de supra-veșuire.
- b) Asociațiuni mutuale cu produs minimal garantat, și cu participare de 85 la suta.
- c) Contra-asigurări cu 8 la suta dobândă și fără dobândă.
- d) Capitaluri fixe în caz de deces cu beneficiul etății.
- e) Asigurări temporale și
- f) Rente viagere în diferite combinațiuni.

Asemenea mai asigură contra riscurilor de „Grindină”, precum și contra riscurilor de transport pe fluviu, mări, corpuri din vase, toate aceste asigurări „Unirea” le face cu prețuri reduse.

Informațiuni și prospecte se dau în București la Direcțiunea Generală strada Domnei No. 2, iar în districte la agențiile respective din oraș.

Direcțiunea generală

Societății de asigurare „Unirea” mutuală

DE VÂNZARE

De vânzare

TIPOGRAFIA

ȘI LEGATORIA

DE
CĂRȚI
DIN

CONSTANȚA

Tipografia

este înzestrată cu tot felul de litere noi, din cele mai renumite fabrici și cu două mașini, și în stare a executa lucrări în limbile Română, Franceză și Grecă.

Legatoria de Cărți

are aparatele și ustensiile, o mașină pentru perforat, precum și o mașină pentru tăiat, toate acestea se află în perfectă bună stare.

Atelierul este instalat în centrul orașului, la cea mai bună poziție, și deja are lucrări angajate, care dau continuu materie de lucru pentru mai mult timp.

Condițiunile de plată sunt foarte favorabile; se pot efectua în rate lunare, trimestriale sau semestriale, dar garantate.

Doritorii să se adreseze proprietarului lor, D. NICOLAESCU, în Constanța.

DE VÂNZARE

Tipografia „Română” DIMITRIE NICOLAESCU. — Constanța